

Waardenkaart voor goed politiewerk

Waardenkaart voor goed politiewerk

Auteurs

Maarten Gehem

Sara Blink

Majelle Verbraak

in samenwerking met de politie

Ontwerp

Leonie Lous

Andju Soekhai

In opdracht van

De Argumentenfabriek

2021

www.argumentenfabriek.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inleiding	4
Waardenanalyse	7
Waardenkaart	10
Vrijheid	11
Rechtvaardigheid	12
Puurheid	13
Loyaliteit	14
Autoriteit	15
Zorg	16
Continuïteit	17
Kwaliteit	18
Nut	19

Voorwoord

Beste collega's en andere geïnteresseerden,

Met trots presenteer ik de 'Waardenkaart voor goed politiewerk'. De politie staat midden in de samenleving en politiewerk raakt aan fundamentele waarden van de samenleving en van onze democratische rechtsstaat. De missie van de politie luidt dan ook: "Waakzaam en dienstbaar aan de waarden van rechtsstaat".

Elke dag zetten politiemensen, vaak in samenwerking met andere (overheids-)organisaties en ook burgers, zich in voor een veilige samenleving en zijn zij dienstbaar aan deze waarden. De Waardenkaart maakt inzichtelijk welke waarden gediend worden met goed politiewerk.

Wij hebben als politie de waarden op deze kaart niet zelf bepaald, maar hierbij onze ketenpartners, maatschappelijke organisaties, burgers en bedrijven betrokken. Wij staan als politie immers midden in de samenleving en het resultaat is dan ook een breed palet aan waarden die een rol kunnen spelen bij goed politiewerk. In dat werk maken politiemedewerkers dagelijks keuzes in vaak lastige situaties, waarin verschillende waarden op gespannen voet met elkaar staan en het een afweging vraagt wat in die situatie het goede is om te doen. Ook ontwikkelt de politie nieuw beleid, om een adequaat antwoord te kunnen blijven geven op ontwikkelingen in de maatschappij. In al deze situaties kunnen vragen opkomen over wat goed politiewerk is, vooraf én achteraf, op operationeel en op strategisch niveau. Ik bied u de Waardenkaart aan als een uitnodiging en als een hulpmiddel om met elkaar over die vragen het gesprek te voeren.

De kaart kan ons daarbij helpen om vanuit verschillende perspectieven naar een vraagstuk te kijken, de waarden naar voren te halen die in het geding kunnen zijn en onze keuzes tegen het licht te houden.

Martin Sitalsing,
*Portefeuillehouder Ethiek & Privacy
politie*

Inleiding

Wat vinden burgers, maatschappelijke organisaties, politiemensen zelf en samenwerkingspartners belangrijk aan de politie? Dat staat op de Waardenkaart voor goed politiewerk. Zowel wat mensen belangrijk vinden bij het optreden van de politie, als voor de toegevoegde waarde van de politie voor de samenleving als geheel.

De politie heeft aandacht voor morele vraagstukken waarmee politiemensen te maken krijgen. Deze aandacht richt zich met name op het werk van politiemensen zelf. Wat zijn de waarden die zij hoog moeten en willen houden om hun werk goed te doen? Welke morele dilemma's komen ze tegen in hun werk en welke waarden kunnen hierbij dienen als leidraad? Denk aan woorden als 'moed', of aan 'integriteit'.

Maar wat is de bredere, maatschappelijke waarde van de politie voor de samenleving? Die vraag kwam tot dusverre minder aan bod. Hierom vroeg de politie De Argumentenfabriek waarden breed in kaart te brengen. Dus: zowel de waarden voor het goed uitoefenen van het politievak, als ook de toegevoegde waarde van de politie voor de samenleving. Dit bredere perspectief onderscheidt deze analyse van eerdere initiatieven. Uniek is ook dat we bij dit denkwerk niet alleen mensen binnen de politie hebben betrokken, maar ook denksessies hebben georganiseerd met groepen buiten de politie – burgers, samenwerkingspartners en maatschappelijke organisaties. Daarmee zeggen we meteen ook iets over wat de Waardenkaart niet is. Het is geen lijst met waarden waaraan de politie en politiemensen zich persé committeren. De Waardenkaart is niet 'normatief' in de zin dat een politiemedewerker per opvatting moet kunnen aanvinken of hij of zij er wel of niet aan voldoet.

De Waardenkaart is geen (vervanging van de) beroepscode en bevat geen gedragsregels. De beroepscode omvat wél gedragsregels, op basis van de vier kernwaarden van de politie: moedig, integer, betrouwbaar en verbindend. Daarmee is de beroepscode het richtsnoer voor wat de politie van al haar medewerkers verwacht. De Waardenkaart is eerder een 'wensenkaart'. De waarden beschrijven wat verschillende groepen in de samenleving en politiemensen zelf waardevol vinden aan de politie en wat zij belangrijke waarden vinden voor het optreden van de politie.

Wat kunnen politiemensen met deze Waardenkaart?

Kort gezegd: betere gesprekken voeren en weloverwogen keuzes maken. Praten over elkaars diepste wensen of over waar de politie voor moet staan, leidt tot een andersoortig, fundamenteeler gesprek. Deze Waardenkaart kan dat gesprek op gang brengen en structureren. Allereerst op 'strategisch niveau'. Politiemensen kunnen dit boekje gebruiken om bij complexe keuzes in kaart te brengen welke waarden op het spel staan, of tegen elkaar 'aanschuren'. Moet de politie meer drones inzetten, al dan niet met gezichtsherkenningsoftware? Moet de politie preventief fouilleren om wapengeweld terug te dringen? Bij al dit soort vragen staan waarden op gespannen voet met elkaar – privacy en veiligheid bijvoorbeeld, of proportionaliteit en daadkracht. De Waardenkaart biedt een brede blik op wat mensen – binnen én buiten de politie – bij dit soort keuzes belangrijk vinden. De kaart helpt ook begrijpen hoe een ander bij een strategisch of moreel vraagstuk naar eenzelfde waarde kan kijken. Waarden kunnen immers op verschillende manieren uitgelegd of ingekleurd worden. En mensen verschillen in het belang dat ze hechten aan bepaalde waarden. Hierover met elkaar in gesprek gaan, leidt tot rijkere afwegingen en wellicht beter onderbouwde keuzes.

Hiernaast helpt de Waardenkaart om te reflecteren op morele dilemma's en vragen die zich (zullen) voordoen tijdens het werk van politiemensen. Om het morele kompas aan te scherpen en te expliciteren waaróm je iets belangrijk vindt, of waarom je handelde zoals je deed. Het helpt om waardengedreven keuzes te maken.

De Waardenkaart nodigt politiemensen uit zelf na te denken en met collega's te praten over wat de rol van de politie in de samenleving is, of wat belangrijk is voor goed politiewerk. De kaart kan ook helpen om kersverse collega's of sollicitanten een beeld te geven van de waarden die in het werk op het spel staan. En de kaart kan politiemensen helpen in gesprekken met mensen en organisaties buiten de politie. Over wat de taken van de politie zouden moeten zijn, hoe de politie deze zou moeten uitvoeren en hoe zij met anderen samenwerkt.

De waarde van die fundamentele gesprekken met de buitenwereld over taken van de politie en invulling hiervan, werd bevestigd in de denksessies die we hielden om de Waardenkaart te maken. Meermaals hoorden we van burgers, van samenwerkingspartners en van maatschappelijke organisaties dat zij aangenaam verrast waren over dit initiatief van de politie, en vooral: over de fundamentele gesprekken die ontstonden. Volgens hen leidde het tot een andere manier van denken en praten, dan wanneer je – deels vanuit de waan van de dag – met elkaar in gesprek gaat over opvattingen in een specifieke situatie. En de hartenkreet was: doe dit vaker!

Hoe verliep het proces?

De Waardenkaart is het resultaat van een reeks denksessies met politiemensen, burgers, samenwerkingspartners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. In acht bijeenkomsten vroegen we deelnemers wat zij belangrijk vinden aan de politie, en vooral: waarom. Deelnemers reflecteerden ook op een aantal casussen waarbij waarden op gespannen voet staan met elkaar (zie het kader hiernaast).

Casussen

Door na te denken over een concreet moreel vraagstuk, kun je voor jezelf nagaan waar het schuurt, welke aspecten je belangrijk vindt (en vooral: waarom). Kortom, welke waarden op het spel staan. In dit traject gebruikten we casussen op twee manieren. Allereerst brachten politiemensen die deelnamen zelf casussen uit de eigen praktijkervaring in. Ten tweede legden we alle deelnemers vier (soms deels fictieve) casussen voor om waarden voor goed politiewerk te expliciteren:

1. We stonden stil bij de pilot 'preventief fouilleren' in Amsterdam;
2. We dachten na over de vraag of het gerechtvaardigd is dat de politie *social media* afspeurt naar mensen die de wet dreigen te overtreden, zoals rond illegale coronademonstraties;
3. We dachten na over de inzet van een waterkanon of drones met gezichtsherkenning bij een illegale coronademonstratie;
4. We reflecteerden op het *sensing project* in Roermond: de inzet van camera's voor automatische nummerplaatherkenning om dieven op weg naar een groot winkelcentrum in het vizier te krijgen.

De resultaten van deze denksessies categoriseerden we vervolgens langs de lijnen van het waardenmodel van De Argumentenfabriek. Meer hierover vind je in de Waardenanalyse hierna. Tussentijds legden we de resultaten voor aan een kerngroep van de politie, en met diezelfde groep stelden we de definitieve inhoud en vorm vast. Het resultaat: een Waardenkaart met 36 waarden, gegroepeerd in negen waardenclusters. Iedere waarde illustreren we met opvattingen, die de waarde duiding geeft. De opvattingen die we per waarde aangeven, zijn illustratief bedoeld, daarom staan ze tussen aanhalingstekens. Ze geven weer hoe deelnemers aan de denksessies de waarden verwoordden.

Dankbaarheid

Deze Waardenkaart is het resultaat van een reeks denksessies.

Tijdens de sessies met burgers, samenwerkingspartners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kwam er - los van van alle waarden die de revue passeerden - een aantal keer een woord langs dat samenvat hoe mensen zich voelen bij en denken over de politie. En dat is: dankbaarheid. Dankbaarheid dat de politie er altijd staat, ook in ingewikkelde en gevaarlijke situaties. Dankbaarheid voor de moed van de politiemensen, voor het voorkomen van en ingrijpen bij geweld, en dankbaarheid voor het garanderen van onze rechten en vrijheden.

Tot slot willen wij iedereen die meedeed aan dit traject danken voor het enthousiasme, de betrokkenheid en openheid in de denksessies. We wensen iedereen veel plezier met het lezen en aan de slag gaan met de waarden die staan op de volgende pagina's. En we hopen dat de Waardenkaart helpt om nog meer grip te krijgen op morele vragen en dilemma's die het werk van de politie kenmerken en waardenvol maken.

Maarten Gehem, Sara Blink en Majelle Verbraak,
De Argumentenfabriek

Waardenanalyse

Waarden zijn woorden voor wat mensen wensen. Met waarden proberen mensen te verwoorden wat ze zich wensen voor een ideale wereld of hoe mensen zich in een ideale wereld zouden gedragen. In dit geval dus: hoe de politie haar vak behoort uit te oefenen en wat haar meerwaarde is voor de samenleving.

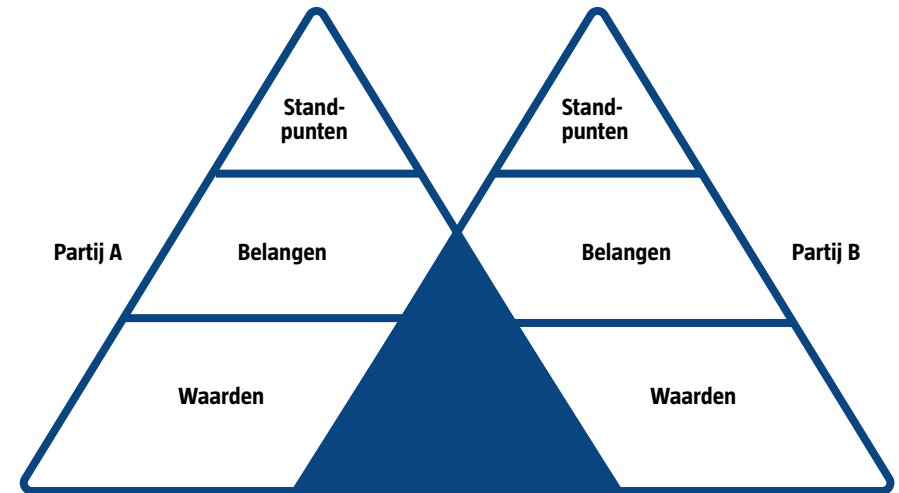
Wat zijn waarden?

Moet de politie drones met gezichtsherkenning inzetten? Wanneer kies je voor het inzetten van geweld tegen een verward persoon en wanneer schat je in dat je het nog pratend kunt oplossen? Wie hou je wel en niet staande bij preventief fouilleren op wapenbezit? Politie mensen zijn vertrouwd met dit soort vragen en morele dilemma's, waarbij 'de juiste keuze' niet voor het oprapen ligt. Ondanks alle procedures en protocollen is niet direct duidelijk wat 'goed' of 'fout' is.

Maar bij dit soort vraagstukken hebben de meeste mensen wel opvattingen – standpunten die we soms ook met kracht verdedigen. Welke waarden iemand belangrijk vindt, is vaak niet meteen te zien aan een opvatting. Pas als je stevig doorvraagt, kom je op waarden uit. Dat zijn, kort gezegd, woorden voor wat mensen ten diepste wensen. Diepgewortelde overtuigingen die richting geven aan hoe mensen vinden dat het moet of hoort. Denk aan woorden zoals gerechtigheid, waardigheid, dienstbaarheid en bescherming. Of aan moed, betrouwbaarheid en daadkracht.

Iemand kan bijvoorbeeld denken: "De politie heeft het volste recht om pepperspray in te zetten tegen een verward persoon die anderen dreigt aan te vallen". Aan dit standpunt is nog niet meteen te zien waaróm iemand dit belangrijk vindt. Doorvragen (waarom, waarom, waarom), kan bijvoorbeeld

Hoe verhouden standpunten, belangen en waarden zich tot elkaar?

Afbeelding 1
Het gedeelde waardenmodel

de waarde bescherming blootleggen. Namelijk dat de politie burgers wil beschermen tegen het gevaar dat de verwarde persoon op dat moment voor hen vormt. Mensen die het niet eens zijn met dit politieoptreden kunnen ook vanuit verschillende waarden het politieoptreden afkeuren – bijvoorbeeld omdat eerst een minder zwaar middel had moeten overwogen (waarde 'proportionaliteit'). Afbeelding 1 laat zien hoe standpunten, belangen en waarden zich tot elkaar verhouden.

Interessant genoeg kunnen mensen die botsende opvattingen hebben, tóch dezelfde waarde delen. Neem het voorbeeld van zojuist: iemand

vindt dat de politie pepperspray mag gebruiken om andere personen te beschermen tegen het gevaar dat hij of zij voor hen vormt. Iemand anders kan – óók vanuit de waarde bescherming – juist vinden dat dit niet is gerechtvaardigd, omdat de verwarde persoon tegen zichzelf moet worden beschermd. Beide personen houden dus dezelfde waarde hoog – hoewel ze die wel anders inkleuren. Dit soort overeenkomsten zijn vaak sneller te vinden op het niveau van waarden, dan op het niveau van standpunten.

Inzicht in de onderliggende waarden die mensen koesteren levert belangrijke informatie op. Namelijk: zicht op de diepste overtuigingen die een rol spelen en die afgewogen moeten worden bij het maken van keuzes. Een gesprek op waardenniveau levert een ander gesprek op dan over standpunten of argumenten. En zoals we net zagen, is het waarschijnlijk makkelijker om begrip voor elkaars waarden te hebben, dan voor een conflicterende opvatting. Inzicht in waarden die meespelen in moeilijke kwesties biedt de kans om bij het maken van keuzes rekening te houden met deze waarden en ook expliciet te laten zien hoe waarden daarin afgewogen zijn of worden. Als waarden het startpunt zijn van ethische reflectie of een keuze, kom je tot een ander gesprek, andere inzichten en wellicht andere oplossingen.

Hoe formuleren en structureren we waarden?

Vraag mensen naar de waarden voor goed politiewerk, en je krijgt duizend verschillende antwoorden. Mensen gebruiken verschillende woorden om uit te drukken wat ze belangrijk vinden, zowel voor de waarde zelf, als voor de invulling van die waarde. Het maken van een Waardenkaart is dan ook een zoektocht naar gezamenlijke woorden. Het is soms een taalspel: wie gebruikt welke woorden en welke associaties of connotaties hebben woorden voor mensen? Ook kunnen mensen de vraag naar waarden op verschillende niveaus beantwoorden. Denk aan waarden die gaan over de meerwaarde van de politie voor de samenleving of waarden die belangrijk zijn voor het uitoefenen van het politievak.

Welke waardenclusters onderscheiden we?

Afbeelding 2
De negen waardenclusters

Op de Waardenkaart voor goed politiewerk zijn we gekomen tot in totaal 36 waarden. Natuurlijk hadden we sommige waarden anders kunnen benoemen. Zoals gezegd, is het maken van een Waardenkaart een taalspel. Wel dekken de waarden gezamenlijk in elk geval het brede scala aan waarden die meespelen in het maatschappelijke gesprek over wat mensen – zowel de samenleving als politiemensen zelf – belangrijk vinden voor de politie.

Bij De Argumentenfabriek hebben we een waardenmodel ontwikkeld op basis van het werk van de Amerikaanse psycholoog Jonathan Haidt (zie afbeelding 2). Haidt ontwikkelde zes waardenclusters: verzamelingen van min of meer gelijksoortige waarden.

Het zijn voor Haidt de universele morele fundamenten waarop menselijke morele voorkeuren zich ontwikkelen. Zoals we onze smaak vormen op basis van de vijf smaakgebieden op onze tong, zo vormen waardenvoorkeuren zich vanuit deze waardenclusters. Haidt onderscheidt drie meer ideële waardenclusters: Vrijheid, Rechtvaardigheid en Puurheid, en drie meer sociale waardenclusters: Loyaliteit, Autoriteit en Zorg. Wij hebben hier drie clusters aan toegevoegd, omdat deze helpen om een breder spectrum aan waarden bloot te leggen. Dit zijn meer praktische waarden, namelijk: Continuïteit, Kwaliteit en Nut. De negen clusters helpen overzicht over en grip te krijgen op de vele waarden die relevant zijn voor de politie.

Hoe moet je de Waardenkaart lezen?

In dit boekje geven we steeds per waardencluster een korte toelichting. Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste waarden die binnen een cluster relevant zijn voor de politie, met per waarde steeds een paar illustratieve opvattingen die bij deze waarde horen. De clusters en toelichting op de clusters zijn gebaseerd op het onderzoek van Haidt en de waardenaanpak van De Argumentenfabriek. De naam van het desbetreffende waardencluster is niet persé de allerbelangrijkste waarde. De namen van de waardenclusters zijn slechts woorden waarmee we een 'moreel fundament' aan proberen te duiden. In de 'Moral Foundations Theory' van Jonathan Haidt gaat het dan om gebieden van morele gevoeligheid. Gebieden die in alle culturen voorkomen, zoals blijkt uit het onderzoek van Haidt. De namen die we aan deze gebieden, of waardenclusters, geven zijn zelf niet belangrijker dan de voor mensen belangrijke waarden die binnen dat cluster vallen. Bij elk waardencluster leggen we kort uit hoe we – vanuit de theorie – het cluster afbakenen: wat valt er zoal onder? De opvattingen die we per waarde weergeven, geven inkleuring aan de waarden. De opvattingen drukken uit wat mensen zoal bedoelen met waarden als integriteit of autonomie. Daarom staan ze ook tussen aanhalingstekens. Het zijn de woorden die mensen gebruiken om wensen voor de politie te uiten. Deze opvattingen geven dus niet weer waaraan de politie zich committeert. Ze tonen het brede spectrum van

alle mogelijke wensen – zonder een oordeel te geven over het relatieve belang van de waarden. Op de Waardenkaart staan dus ongetwijfeld ook waarden die de politie of haar medewerkers niet onderschrijven.

Waarden: absoluut of niet?

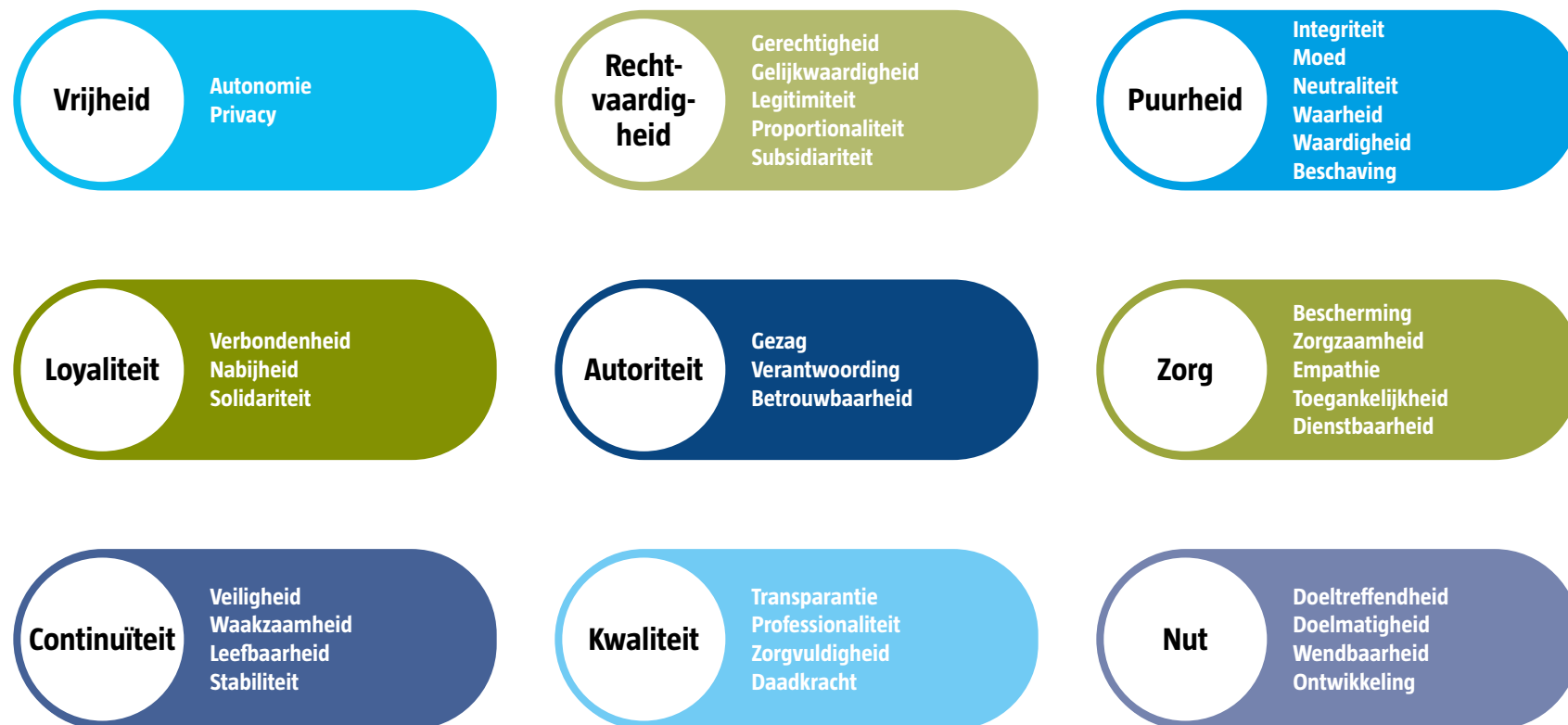
Waarden verwoorden wat mensen belangrijk vinden. In die zin staan waarden op zichzelf: we vinden ze belangrijk, punt. Tegelijkertijd staan waarden vaak onderling juist op gespannen voet. Een voorbeeld is de waarde gezag, met als inkleuring dat de politie orders van het bevoegd gezag opvolgt en de wet uitvoert. Hoewel dit een belangrijke waarde is (zeker in crisissituaties), geldt de waarde niet ten koste van alles. Het kan zo zijn dat politiemensen vanuit de waarden zorgvuldigheid, professionaliteit of ontwikkeling tot de conclusie komen dat de orders vanuit het bevoegd gezag onjuist zijn. En een gevolg zou kunnen zijn dat de politie hierover met elkaar en vooral met het bevoegd gezag in gesprek gaat. Een ander voorbeeld is de waarde autonomie, met als inkleuring dat politiemensen zichzelf moeten kunnen zijn op hun werk. Mensen vinden dit belangrijk, al onderkennen ze tegelijkertijd dat er kaders zijn, zoals kledingvoorschriften, waar politiemensen aan moeten voldoen.

De opvattingen die we als illustratie opnemen bij elke waarde, verwoorden hoe mensen invulling geven aan de waarde. De opvattingen beschrijven niet met welk gedrag of binnen welke juridische kaders en regels een waarde kan worden uitgeoefend. Ze drukken wensen uit.

Hierna volgt eerst het overzicht van alle waarden per cluster. Vervolgens tonen we per waardencluster de waarden met bijbehorende opvattingen ter illustratie.

Waardenkaart

Welke waarden vinden mensen belangrijk voor goed politiewerk?

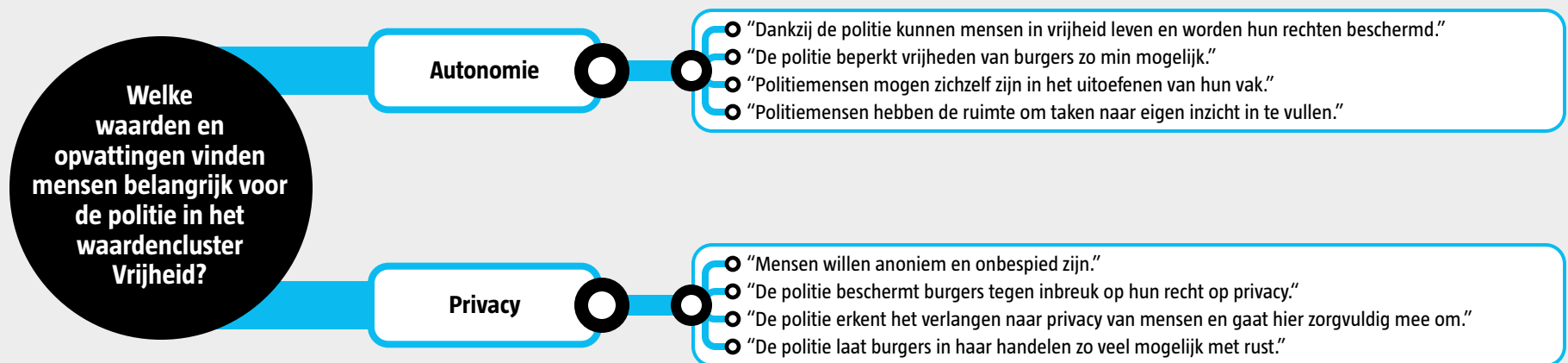
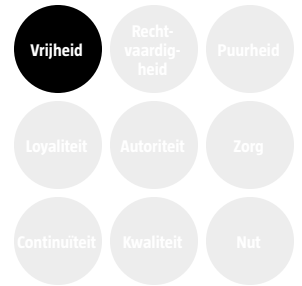

Afbeelding 3
Waardenkaart voor goed politiewerk

Vrijheid

In het waardencluster Vrijheid draait het om het verlangen van mensen om zelf te kunnen kiezen hoe zij hun leven leiden, en de weerzin tegen de onderdrukking van vrijheden. Het gaat hier om de wens om in een vrije samenleving

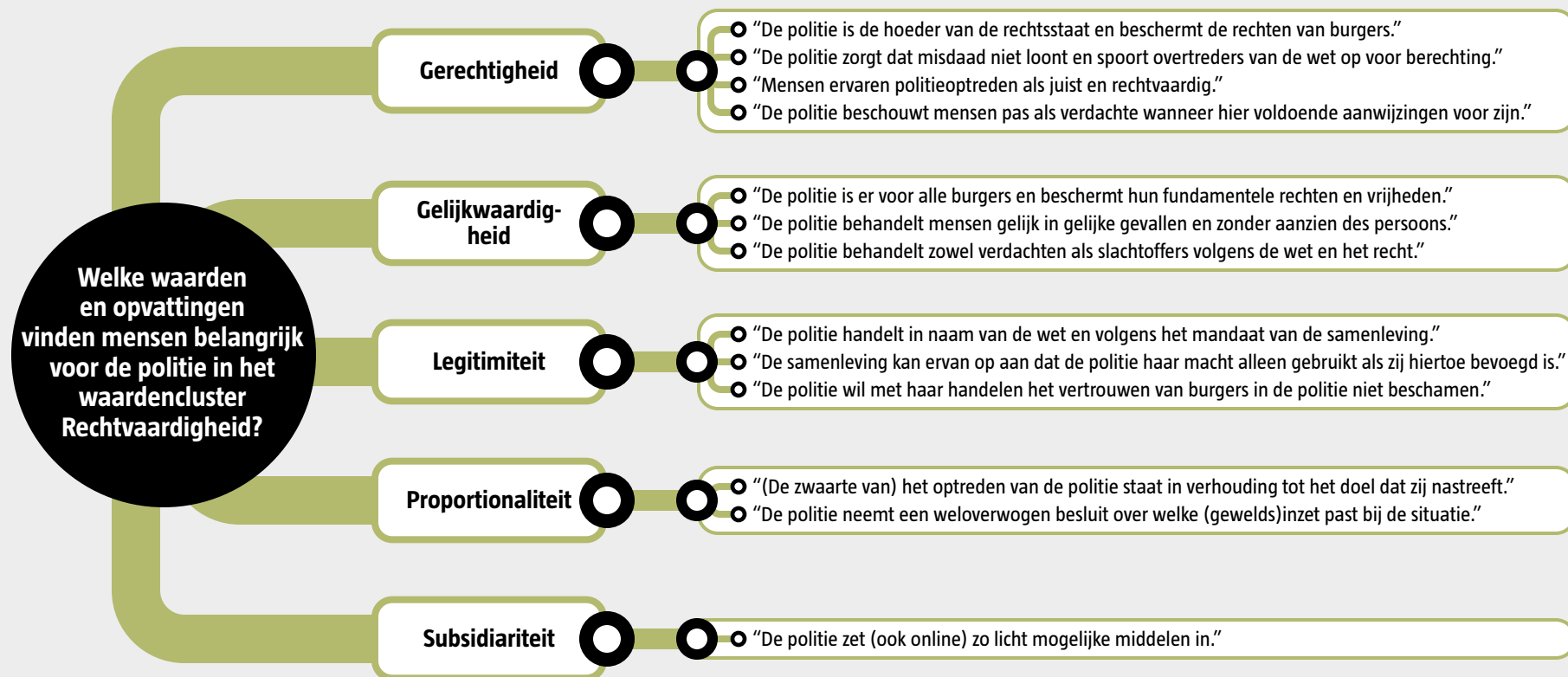
te leven, en om concrete vrijheden van burgers, zoals verwoord in de waarde privacy. Het gaat ook om de wens van politiemensen om zelf invulling te geven aan hun vak.

Rechtvaardigheid

In het waardencluster Rechtvaardigheid gaat het om het gevoel van eerlijkheid in de onderlinge verhoudingen. Enerzijds over dat en hoe de politie moet bijdragen aan een rechtvaardige samenleving ('inhoudelijke rechtvaardigheid'). Dat komt vooral terug in waarden zoals

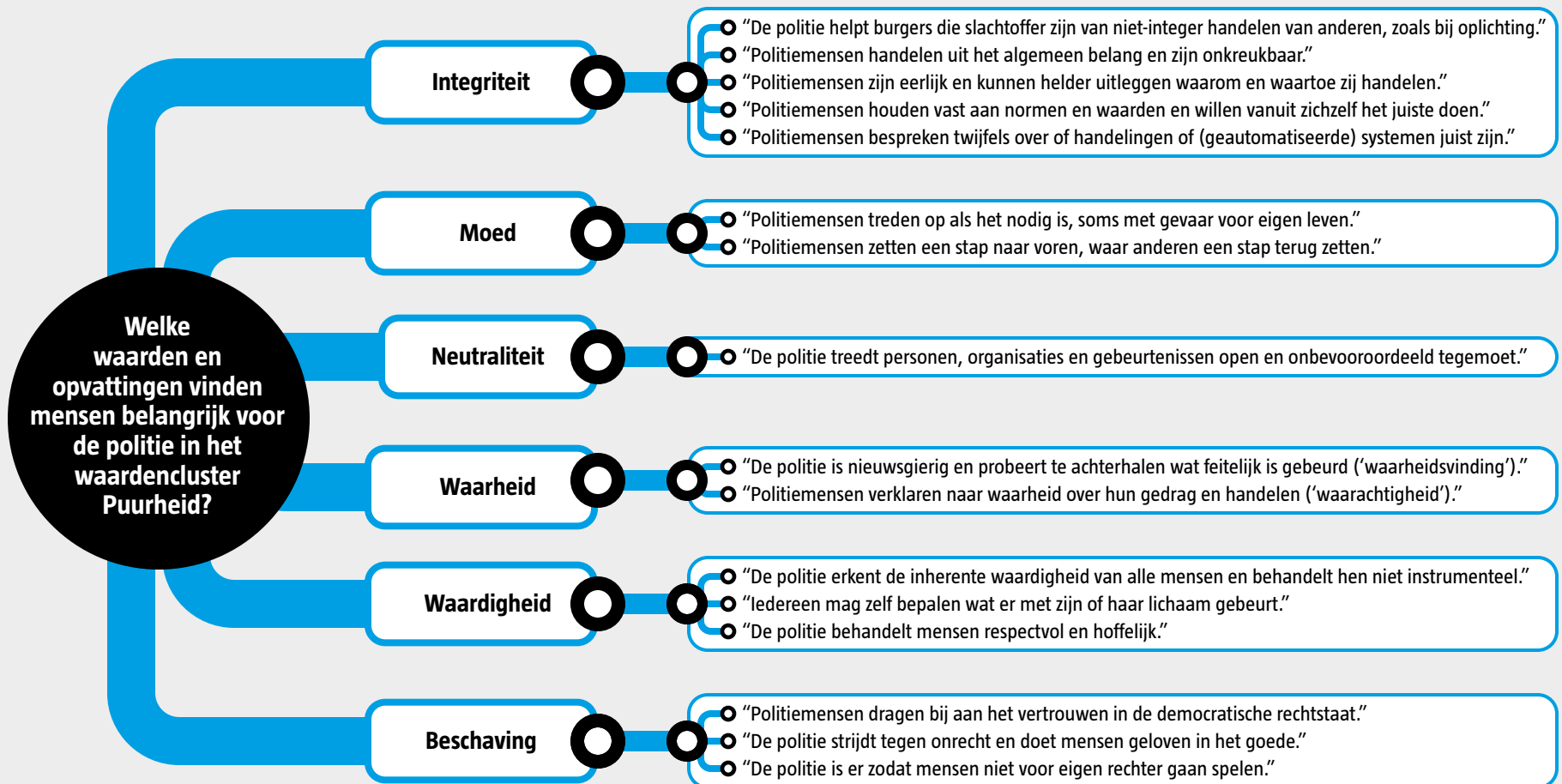
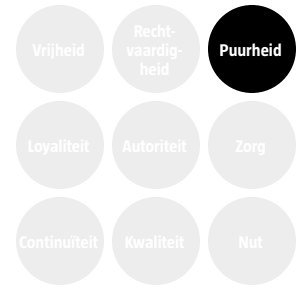
gelijkwaardigheid of gerechtigheid. Rechtvaardigheid kan ook betekenen dat optreden van de politie volgens de regels en het recht verloopt ('procedurele rechtvaardigheid'). Denk aan waarden als legitimiteit, proportionaliteit en subsidiariteit.

Puurheid

Het waardencluster Puurheid is het meest ideale waardencluster. Het gaat over ideaalbeelden, waarden die te maken hebben met zuiverheid, geloof in goed en kwaad, het – soms religieuze – ontzag voor het leven

en dat wat 'heilig' is. Het gaat om onwrikbare idealen, zoals integriteit en moed. Ook abstracte principes horen hier thuis, denk aan beschaving en menselijke waardigheid.

Loyaliteit

Het draait bij dit cluster vooral om de gewenste verbondenheid tussen mensen. Loyaliteit is een sociaal waardencluster. Het gaat om verbondenheid met de eigen (werk)gemeenschap en het bijeenhouden van de

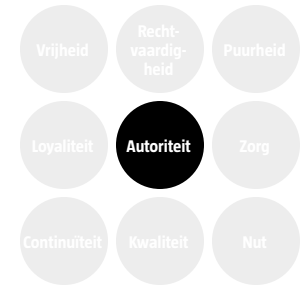
groep. Verbondenheid is – haast vanzelfsprekend – een belangrijke waarde in dit cluster. Hier horen ook de waarden nabijheid en solidariteit tussen politiemensen onderling.

Autoriteit

Autoriteit gaat over de gewenste ordening van menselijke relaties en de manier waarop mensen zich tot elkaar verhouden. Het is de sfeer van de gezagsverhoudingen. Dat kan gaan om de gezagsrelatie tussen de politie en burgers.

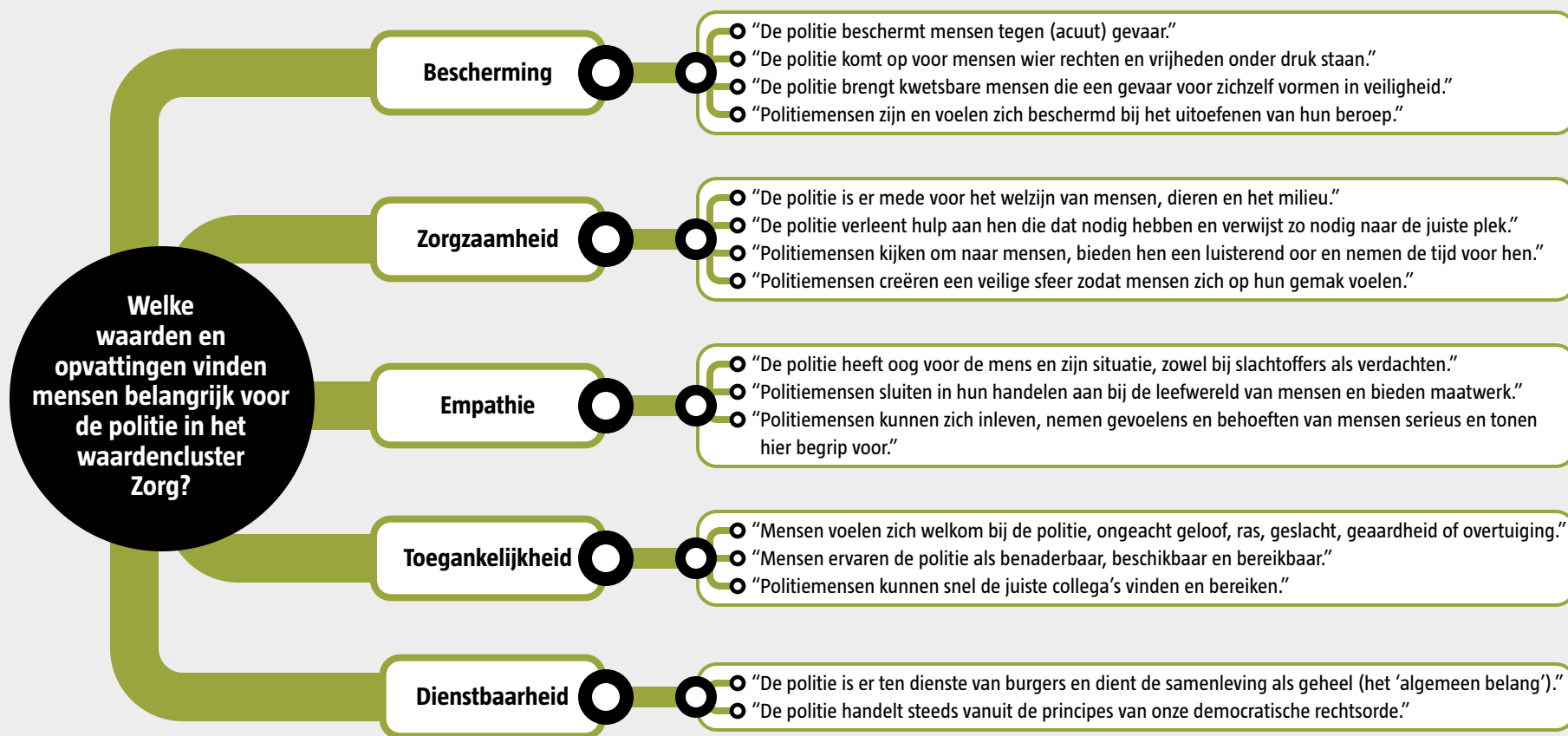
Maar ook om de verhoudingen tussen de politie en het bevoegd gezag en samenwerkingspartners. Tot slot heeft autoriteit ook betrekking op hoe politiemensen zich tot elkaar verhouden.

Zorg

Het cluster Zorg gaat over de drang zorg te dragen en verantwoordelijkheid te nemen voor een ander. Het is de sfeer van het voorkomen en bestrijden van leed en onveilige situaties, en het oog houden voor de mens en zijn situatie, het tonen van empathie. Bescherming is hier

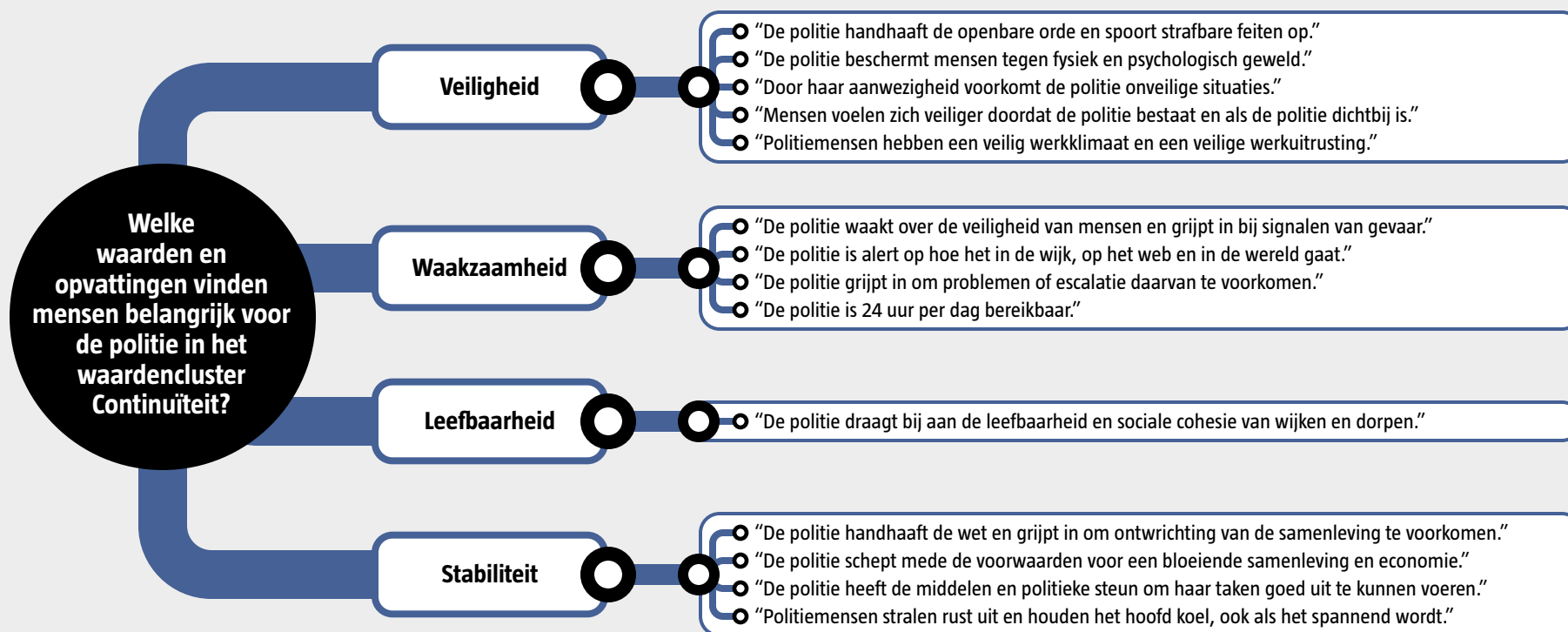
een van de belangrijkste waarden: het zorg dragen voor (met name kwetsbare) mensen in de samenleving – tegen zichzelf en tegen anderen. Tot dit cluster behoren niet alleen waarden die gericht zijn op de zorg voor mensen, maar ook op de zorg voor dieren en het milieu.

Continuïteit

Bij dit cluster gaat het om de diepe neiging tot zelfbehoud en de wens tot overleven of om zaken in stand te houden. Dit gaat zowel over de primaire wens van mensen om te leven in veiligheid als de wens van politiemensen om hun werk veilig te kunnen blijven doen.

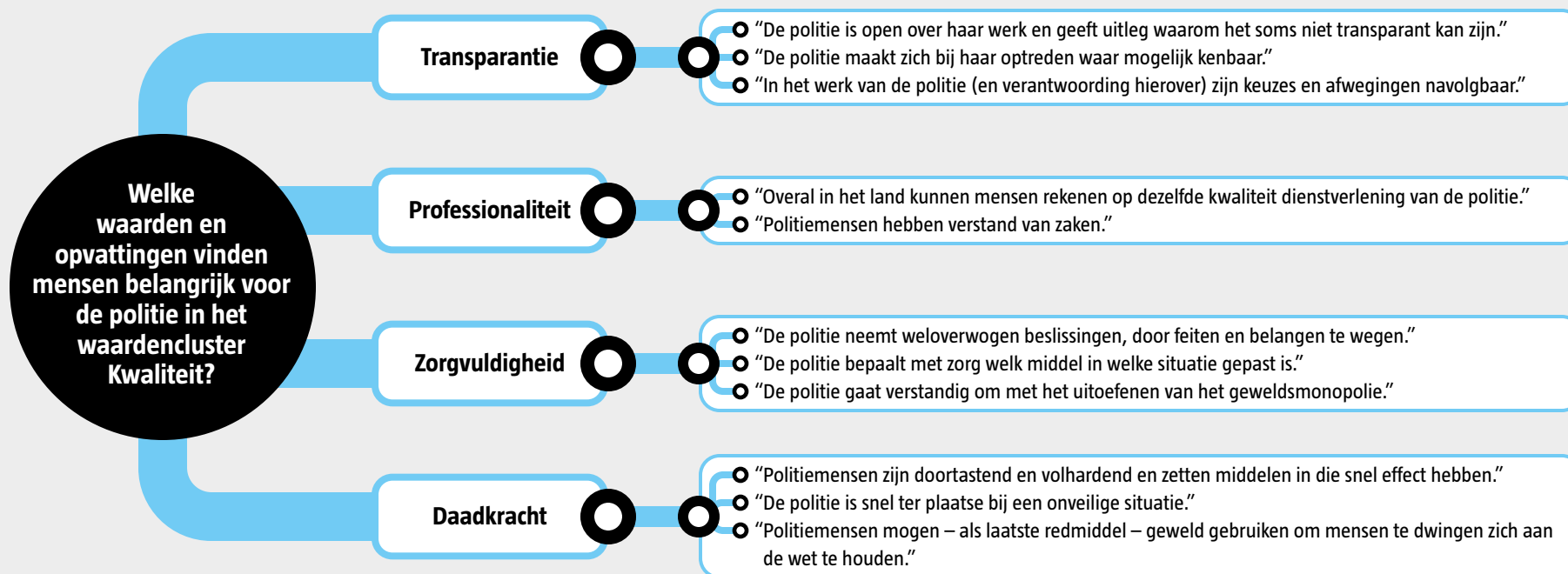
Het draait ook om continuïteit of voortbestaan van de politieorganisatie zelf en van de samenleving als zodanig. Waarden die in dit cluster thuis horen zijn veiligheid, leefbaarheid en stabiliteit. Maar ook waakzaamheid, het alert zijn op dreigingen, past in dit cluster.

Kwaliteit

In dit cluster draait het om de kwaliteit van diensten, processen en resultaten. De waarden in dit cluster liggen soms dicht tegen de grote idealen uit het waardencluster Puurheid of Rechtvaardigheid aan – denk aan integriteit, legitimiteit en proportionaliteit.

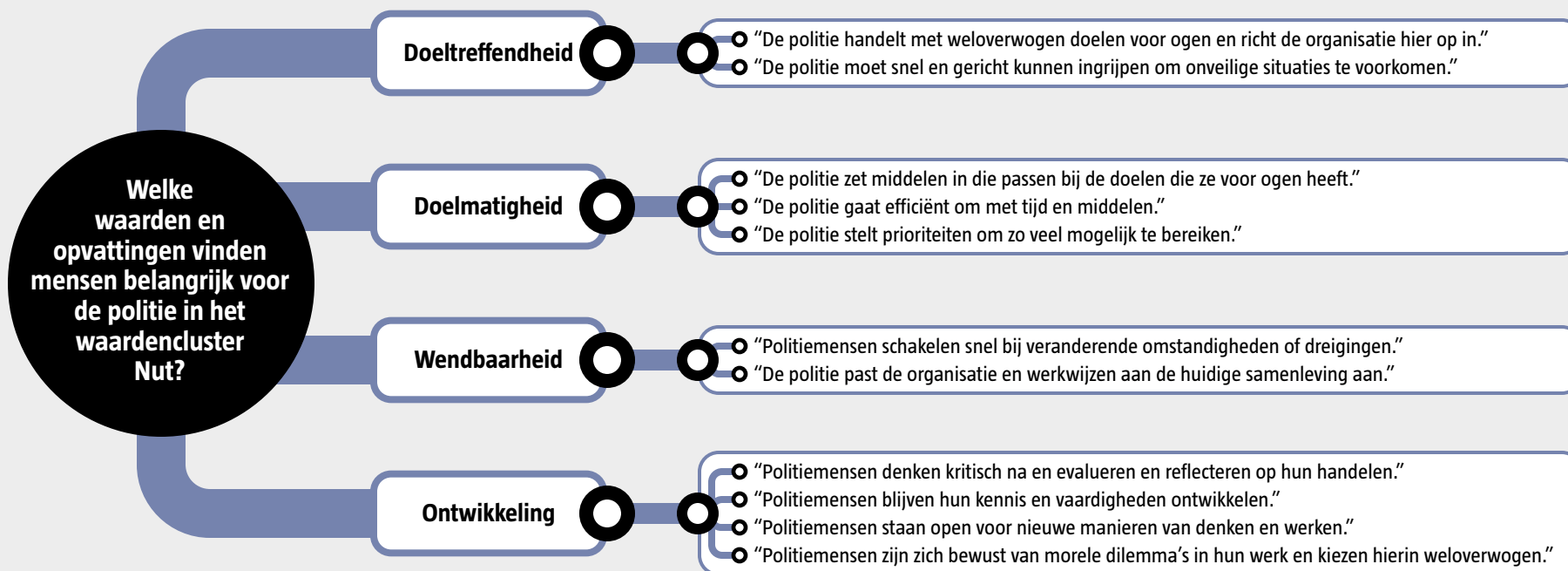
Maar mensen vinden transparantie, professionaliteit, zorgvuldigheid en daadkracht ook op zichzelf belangrijk. Deze waarden gaan zowel over het vakmanschap van politiemensen zelf als over de kwaliteit van procedures en protocollen.

Nut

Dit laatste cluster heeft betrekking op de waarden die samenhangen met de wens om meerwaarde te creëren en te maximaliseren. Bijvoorbeeld de wens om zo veel mogelijk (maatschappelijke) opbrengst tegen zo laag mogelijke kosten te realiseren (doelmatigheid) of om zo effectief mogelijk

te zijn (doeltreffendheid). Ook andere praktische waarden hebben een plek binnen dit cluster, zoals wendbaarheid en ontwikkeling. Mensen hechten er belang aan dat de politie zich aan kan passen aan veranderende omstandigheden en dat politiemensen zich blijven ontwikkelen.

POLITIE